

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovinci in državni proračun.

I. Neki imeniten dunajski krščanski državni poslanec je rekel lani, da je zbornica poslancev mlin, ki samo ropoče, pa nič ne dá moke. Tako se navadno sila veliko govori, kedar pride na vrsto državni proračun; pa navadno poslanci ne zgubé preveč besedij, zakaj se za to in ono izdaje toliko ali toliko, to je potrebno ali nepotrebno; temveč poslanci, ki so za državni proračun, povedó, zakaj bodo glasovali zanj; nasprotniki pa razložijo, zakaj da ne morejo za-nj glasovati. Če pregovor pravi: kolikor glav, toliko mislij, tedaj se to najbolj lahko reče pri splošni razpravi o državnem proračunu; vendar naj bi se poslanec izrekel, kaj da on želi od vlade, ali prav za prav njegovi volilci ali rojaki sploh! Lani je razprava o državnem proračunu trajala celih pet mesecev, letos splošna razprava samo tri dni in pri tej sta se med zagovornike oglasila izmed 12 poslancev dva Slovence, in sicer profesor Šuklje in Miha Vošnjak, ki sta oba prišla k besedi, dočim protigovornik dr. Gregorčec ni mogel priti na vrsto ter razodeti, iz kakih razlogov da ne more glasovati za državni proračun.

Kaj sta torej povedala poslanca, profesor Šuklje in Miha Vošnjak v imenu Slovencev, ki so za koalicijo? O tem bi gotovo tudi naši bralci radi kaj zvedeli. Glavne misli njunih govorov hočemo podati in danes pri govoru Šukljejevem nekaj pripomniti. Poslanec Šuklje je rekel, da stojé Slovenci na stališču mirnega čakanja in da so pripravljene podpirati koaličijsko politiko. Neke prijazne besede, katere je vlada izpregovorila v proračunskem odseku, obujajo upanje, da ne bode nasprotna koristim slov. naroda. Razburjenost, katero je obudilo vprašanje o Celjski slov. nižji gimnaziji pri nekaterih ljudéh, je neopravičena. Na tej gimnaziji je 63 odstotkov vseh dijakov slov. narodnosti. Takozvana razburjenost nemškega prebivalstva na Spodnjem Štajarskem ni nikak dokaz. Omenjal je le nekoliko ljudskih šol na Koroškem ter priporočal ministru, da naj pošlje nepristranskega komisarja, ki naj se iz lastne skušnje prepriča, ali morejo slov. otroci slediti nemškemu poduku ali ne. Med Slovenci hočejo jedni, in ti še imajo večino, da se ohrani narodnost z ozirom na skupne državne koristi in da se širi zapadna kultura, drugi pa stojé na stališču celokupnosti Jugoslovanov in gledajo, kar je morda bolj naravno, čedalje bolj proti vzhodu. Koalicija ima podpirati prve. Slednjic je poslanec Šuklje omenil volilne preosnove, katero mi Slovenci presojava popolnoma trezno in nam od sedanjih predlogov nobeden ne dopade.

To so v kratkih črticah misli Šukljevega govora, ki pa je vse Slovence sila močno razburil. Toliko še se nobenemu njegovemu govoru ni ugovarjalo, kakor baš

temu. Naj si ne domišlja gospod Šuklje, da se kateri Slovenec res toliko zavzema za koaličijsko vlado, češ, nič boljšega ne more biti pod milim nebom. Na kratko rečeno: koalicija, kjer pod jednim klobukom igrajo liberalci, Poljaki in konservativci, je v sedanjem času potrebno zlo. Kaj pa hoče reči profesor Šuklje o teženju nekaterih Slovencev k vzhodni kulturi? Večina Slovencev razumeva te besede, da nekaj Slovencev koprne za pravoslovje in Rusijo; in tako se te besede utegnejo razlagati na najvišjem mestu. Nimamo dovolj ostrih besedij, da bi zavrnilo tako sumničenje in obrekovanje. Vsak Slovenec povzdiguje te dni svoj glas zoper sicer spretnega poslanca Šukljeja: Vi nas nimate pravice sumničiti in grditi, za to Vas pač dolenjska mesta in trgi niso poslali v državni zbor! Mi smo bili, smo in bodemo zvesti Avstrijci, ki bodemo, če treba, s krvavečim srcem, da, v poslednjem izdihljaju klicali iz dna udane duše: Bog živi našega cesarja, Bog živi Avstrijo!

Ali so slovenski učitelji prenapetneži?

(Govoril poslanec dr. Jurtela v deželnem zboru v Gradcu.)

(Konec.)

Če pa so dandanes na Spodnjem Štajarskem nekateri okrajni šolski sveti drugače sestavljeni, nego so bili prej, tako je vendar deželni šolski svet popolnoma na vaši strani. Njegovi člani niso Slovenci; ti gospodje so gotovo nemškim učiteljem zelo naklonjeni, slovenskim učiteljem pa ne morejo ničesar očitati, ker ti pravilno postopajo in ker svoje dolžnosti izpolnjujejo.

Žal, da je resnica, da Slovenci v deželnem šolskem svetu, v najvišjem šolskem oblastvu dežele, niso zastopani. Pravična je torej naša terjatev, da tudi Slovenci dobé v deželnem šolskem svetu svojega zastopnika, da po njem uplivajo na blagor slovenskih učiteljev. Potem se ne bode tako lahko kedaj primerilo, da se bodo slovenski učitelji tukaj robato napadali.

Nam se pri vsaki priliki očitajo denunciacije ali ovajanja. To očitanje zavračam z vso odločnostjo. Ne verujem, da bi mi poslanec g. dr. Starkel mogel količkaj očitati; pač pa imam jaz dovolj uzroka reči, da je g. dr. Starkel tudi letos porabil priliko, da je navedel neki slučaj iz šole v Šoštanju, tičoč se učitelja Kramerja.

Dotični učitelj povedal mi je sam, da je po svojem premeščenju moral vnovič obljubo storiti. Ta učitelj je mislil, da ga je to vsaj za zanikarnega izdajalca zmatralo, če ne za kaj hujšega. Če se vidi tak uspeh, tako mislim, da se more samo na denunciacijo sklepāti. In še nekaj: Ta gospod je bil vsled posredovanja šolskega oblastva premeščen, in sedaj ni več v Šoštanju, v volilnem okraju gospoda dra. Starkla

Sodim, da bi bilo plemeniteje, ako bi se o mrtvecu ne govorilo slabo in ako bi se ne metalo kamenje za njim v grob. Oprostite, gospoda moja, da sem postal nekoliko glasen. Oprošča me to, da je tudi z druge strani nekdo govoril tako glasno, da je to spominjalo na bajni stentorski glas.

Predno končam, naj še na kratko omenim, da je prenapetosti v nekem drugem taboru iskati in najti, ne pa v slovenskem taboru. Zdi se mi, da se je lani vršila v Gradcu deželna učiteljska konferenca, zborovanje. Na to konferenco, na kateri je bilo odločevati o strokovnih in stanovskih vprašanjih, ki bi imela biti skupna, prišli so tudi slovenski učitelji. Znano mi je in čitalo se je tudi v časnikih, na kar poklada dr. Starkel, kakor se kaže, posebno važnost, da so takrat, ko je prišlo na vrsto posvetovanje o slovenskih šolskih knjigah, nemški učitelji dvorano s posebno baharijo zapustili.

Nemškim učiteljem tega ne morem zameriti; hoteli so pač pokazati, da stojé na nemškem stališču, da niso prijatelji slovenskega naroda, kateremu ima ta poduk biti v korist. Vprašam pa: Kaj bi se bilo zgodilo, da so slovenski učitelji proti nemškim uprizorili tako javno skazovanje? Ž njimi bi bili predsednik in šolska oblastva najbrž malo drugače postopali. Kar sme jeden, tega drugi pač ne sme!

Mislím, da sem prav podučen, ako opozarjam, da se je lani vršil shod zaveze štajerskih učiteljev v Ptuj; tudi tega shoda so se udeležili slovenski učitelji, a tudi tu so slabo naleteli. Koj v začetku zborovanja so se čuli govori, ki so slovenske učitelje prisilili, da so mislili na odhod, da bi ne bili z besedami vrženi pred vrata.

Nemškim učiteljem jaz tudi tega ne zamerim, pravo imajo na svoji strani in odgovorni so samo sebi, kako ravnajo napram slovenskim svojim tovarišem. Ti imajo uzroke za to, da se nemškim učiteljem ne pridružijo, zato pa jih ne smete razupiti kot prenapetneže! Drugega nimam ničesar omeniti.

Cerkvene zadeve.

Zagrebski nadškof.

Tri leta so minola, odkar je umrl kardinal in nadškof Zagrebski Mihalović. Še le zdaj je dobil naslednika v Senjskem škofu Posiloviču, kakor je to »Slov. Gosp.« v političnem ogledu zadnjič kratko omenil. Nehoté se vprašamo, kdo je kriv, da je tolivažna prestolnica nadškofijska ostala tri leta brez višjega pastirja? Krivi so Madjari.

Nadškofa Zagrebskega imenuje s sporazumljenjem papeževim naš svetli cesar. To čast je prejel habsburški vladar od papežev kot osebno pravo. Ogersko ministerstvo je pa z vso silo oviralo cesarja v tem njegovem osebnem pravu. In udano zloglasnemu načelu: cerkev mora biti pokorna državi, protivilo je možem, katere sta želela papež in cesar, ter hotelo nadškofijsko palico izročiti duhovniku, ki bi bil ogerski vladi po volji, kar je toliko, kakor po volji ogerskim Judom in kalvincem. Predlagali so torej cesarju le take može, ki so zagriznjeni madjaroni in sovražniki hrvatskega ljudstva. Nadškof Zagrebski naj bi ogerski vladi le pete lizal in duhovnike vzrejeval za madjaronsko gardo po vzgledu prednika Mihaloviča. Zato mu pa ni treba niti kake pobožnosti, niti drugih dobrih lastnostij, katere naj dičijo katoliškega škofa! Dober je celo duhovnik framason. In res so tudi takega duhovnika vsiljevali cesarju, naj ga imenuje nadškofom Zagrebskim.

Skoraj tri leta se je ogersko-judovska vlada smelo

in predržno potegovala za bodočega katoliškega nadškofa Zagrebskega. Toda po slavnostnem škofu Strossmayerju je bil Rim dobro podučen o teh razmerah ter je vrlo odbijal vse nakane ogersko-framasonske vlade. Obveljalo je načelo slavnovladajočega papeža Leona XIII., rajši nobenega škofa, kakor slabega škofa. In Zagreb je je res moral dolgo čakati; naposled pa je dobil pobožnega in učenega nadškofa J. Posiloviča.

Dr. Juraj Posilović je bil rojen v belovarski županiji 1834. kot sin revnih rokodelskih starišev. Leta 1858 je bil v mašnika posvečen ter se je napotil na Dunaj v Augustinej, kjer je postal doktor bogoslovja. Po dovršenih študijah se je povrnil v Zagreb kot prefekt in učitelj cerkvenega prava v duhovščini. Na novem Zagrebskem vseučilišču je postal profesor svetopisemskih ved. Dalje časa je bil urednik »Katoliškega lista« ter je pomagal ustanavljati naši Mohorjevi družbi podobno društvo sv. Jeronima, za katero je spisal več knjig. Leta 1876 je bil imenovan za škofa v Senju in letos 17. marcija za nadškofa v Zagrebu, kamor pride prve dni meseca maja.

Škof Posilović je dobro znan marsikateremu Slovincu, ker pogosto zahaja, kakor prijatelj njegov vladika Strossmayer, v zdravšče slatinsko. Dal Bog, da bi mogel mnogo let vstrajno delovati v svoji visoki, pa težavni službi za dušni in telesni prid naroda hrvaškega!

Letošnji novomašniki.

V mašnike bode letos posvečenih teh-le 16 gospodov bogoslovcev: iz IV. leta: Janez Čemažar iz Selc na Kranjskem, Jožef Janžekovič s Polenšaka, Fortunat Končan iz Žalca, Franc Kovačič iz Veržeja, Martin Pirtovšek od Sv. Martina na Paki, Karol Preskar s Polja pri Kozjem, Alojzij Rožman iz Ljutomera, Alojzij Šijanec od Sv. Križa na Murskem polju, Miha Šket od Sv. Križa pri Slatini, Lovro Šlamberger od Hajdinja, Ernest Trstenjak iz Ljutomeru in Gašpar Zernko od Sv. Križa nad Mariborom. Iz III. leta: Jožef Čede iz Griž, Rudolf Janežič od Sv. Miklavža pri Ljutomeru, Anton Novak iz Šoštanja, Jakob Palir iz Zibike.

Gospodarske stvari.

Solnčnica.

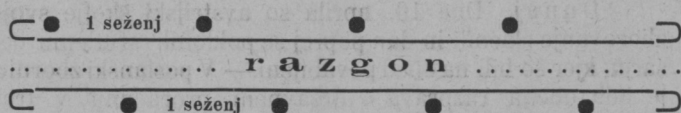
Gospodarji in gospodinje, sadite solnčnice! Solnčnica je koristna rastlina, od katere se dá vse od konca do kraja v domači prid obrniti; zato hočem nekatere besede o tej rastlini spregovoriti.

Kedaj se naj solnčnica sadi? Čim preje, tem bolje; če je mogoče, kmalu potem, ko sneg skopni, bodi-si že koncem svečana ali začetkom sušca, se vé, ako je na vrtu kaka gredica pripravljena. V tem času se naj na gredi v vrstah solnčnično seme v dva palca globoke grabice nadeva in sicer jeden palec drugo poleg drugega in z zemljo pokrije. Ni se treba bati mraza, čeravno še potem mraz ali sneg pride, ker jim to nič ne škodi. Kdor seme tako zgodaj v zemljo spravi, ima že malega travna tako močne sadike, da jih lahko presadi.

Pa kam? Kedar malega travna zemeljski bob ali krompir na ogone sadiš, takrat vsadi pri kraju razgona, kakor je ogon dolg, solnčnične sadike, katere so na gredi že precej močne postale, pa takó, da kedar po razgonu hodiš, na levo in desno po jedno vtakneš, in sicer na vsaki strani jeden seženj (klaftro) drugo od druge; pa ne, da bi vstric stale, temveč takó, da je

druga od druge, ako se oziraš na oba ogona, le pol sežnja oddaljena, kakor postavim, pri zelju ali kapusu. Glej to preprosto podobo! Pika pomeni solnčnično sadiko.

Če pa odraslih sadik nimaš, po nasadi na ta način po dve čvrsti solnčnični zrnji, ko si krompir že bil posadil. Ker so solnčnice za celi seženj druga od druge narazno, lahko še vmes, kakor je navada, fizola nasadiš. Pri okapanju in ogrebanju krompirja pazi, da solnčnic ne izruješ, temveč jih tudi malo osiplji.

Zakaj se naj tako dela? Zato, ker solnčnice hitro rasejo in se mora spodnje perje odbirati, le samo zgornje štiri ali šest se morajo pustiti, da lahko po razgonu hodiš, tudi kadar je še velika rosa, da se preveč ne zmočiš. Ali opomniti moram, da ne smeš perja od zgoraj na vzdol česati, da stebila ne olupaš, temveč od spodaj na vzgor je moraš lomiti, ali bolje odrezati. Ako hočeš lepe rože dobiti, tedaj tudi panoge potrgaj, katere nad peresom iz stebila poganjajo. (Konec prih.)

Poročilo Vitanjske posojilnice.

V letu 1893 pristopilo je posojilnici 122 novih društvenikov, izstopila dva. Vsled tega narastlo je število zadružnikov na 467, kateri imajo v opravičnih deležih po 1 gld. 150 gold., v glavnih deležih po 5 gold. 2300 gld., skupaj 2450 gld. Stanje hranilnih vlog se je povišalo med letom za 27.174 gld. 50 kr., tako da znašajo s kapitalizovanimi obrestmi vred koncem 1893. leta 102.190 gld. 13 kr. Prošenj za posojila se je med letom vložilo 266, dovolila so se posojila 194 strankam. Skupaj izposodilo se je 1893 leta 35.721 gold., vrnilo na posojila 7412 gld. 91 kr. Stanje povišalo se je torej za 28.308 gld. 9 kr.

Za dobrodelne namene se je vsled sklepa občnega zbora dne 28. marca 1893 na račun leta 1892 darovalo: Za oltar Matere Božje na Hribercu 15 gld., katoliškemu podpornemu društvu v Celju 15 gold., dijaški kuhinji v Celju 10 gld., družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 10 gld., pogorelcem v Št. Rupertu pri Braslovčah 5 gld. Skupaj se je vporabilo od čistega dobička do zdaj za dobrodelne namene 130 gld. Tudi od čistega dobička v letu 1893 se bo vporabila primerna svota za dobre namene. Naznanilo o tem sledi v prihodnjem letnem poročilu. Ves promet Vitanjske posojilnice je v letu 1893 znašal 152.530 gld. 32 kr.

Sadjerejcem.

Zadnji čas je, da poberete in v ogenj vržete suho listje na jabelkah, hruškah, slivah in drugih sadonosnih drevesih, ker so gosenice že žive. Ne prizanašajte spomladi tem požeruhinjam, sicer nam bodo ves sad požrle, nam se pa bodo po njem sline cedile!

Kako se naj tuja živina domačej privadi?

Ako tujo kravo dobiš v svoj hlev in jo k svoji živini privežeš, zgodi se kaj rado, da domača živina tujo, pa včasih tudi tuja žival domačo, začne bosti in od klaje odrivati. Kaj takega si tudi že lahko nekaterokrat opazil, ako domačo goved iz tega ali onega uzroka pri jaslih prestaviš. Toraj kaj je storiti, da se živina druga na drugo privadi? Neki nemški časnik čisto priprost pripomoček naznanja. Tujo žival ali sploh ono žival, ki je bolj boječa in slabejša, z žganjem namaži po glavi in vratu, kakor daleč jo poleg nje privezani vol ali krava more povohati in lizati. Naj še so se po-

prej toliko sovražile, odzdaj se bodo prav kmalu mirno in lepo pogajale.

Sejmovi. Dne 14. aprila v Zdole-Pleterjah pri Brežicah. Dne 16. aprila v Šmariju. Dne 17. aprila pri Kapelah blizu Brežic.

Dopisi.

Od Sv. Antona v Slov. gor. (Sijajno svečanost) smo imeli na belo nedeljo, ko se je otvorilo naše »katoliško bralno društvo«. V lepo okinčanih prostorih g. Alta so se zbrali častiti gospodje duhovniki, učitelji in veliko ljudstva, ne le domačinov, ampak tudi iz bližnjih župnij. S slavnostnim govorom so nas počastili preč g. kanonik Meško, župnik pri Sv. Lovrencu. Z mladostno navdušenostjo so popisali lepoto Slovenskih goric, zlasti po krasno lego naše cerkve, ki je ravno na sredini skrajnih brambovcev slovenskega naroda proti severnim tujcem. Jasno in zanimivo so potem razložili jedrnatе besede blagega nepozabljivega škofa Slomška: »Sv. vera je luč, in materin jezik je ključ k blaginjam človeka«. Veliko množico poslušateljev so kar navezali na-se s svojim gladko tekočim govorom; omenili so veliki pomen in velike koristi bralnih društev sploh, zlasti pa, ako se po njih, kakor je tukaj namen, le dobri v krščanskem duhu pisani časniki in knjige med ljudstvom širijo. O tem je nato še obširneje govoril č. g. Cizerlj, kateri je dopričal iz zgodovine in navadnega življenja, da si mora narod, ako hoče srečen biti in si svoj obstanek med drugimi sovražnimi mu narodi zagotoviti, svojo srečo in obstanek zidati le na močni podlagi sv. katoliške vere. Nikakor torej ni misliti, da bo slovensko ljudstvo kedaj dobro shajalo, ako bo že vsled popačene človeške nature sploh bolj in bolj zgubljalo predragi zaklad sv. vere, in ako bo mu povsod, kamor se obrne, ali kaj bodi za papir od gosposke v svoje roke dobi, gospodaril le tuji jezik; rahla rosa materinščine pa mu le redkokedaj zrahlja srce. Ko so se potem na kratko raztolmačila društvena pravila, volil se je redni odbor in sicer č. g. Cizerlj Alojzij za predsednika, g. Tušak Jožef, podpredsednika, Rojs Jakob, blagajnika, Žizek Frančišek tajnika, in Alt Ognjeslav, za odbornika. Kar hitro potem se je pokazalo veliko navdušenje ljudij za društvo in jih veselje do čitanja dobrih knjig; po vpisovanju udov se je namreč teh naštelo 101. Ker si je društvo postavilo vseskozi nalogo, versko in narodno zavest širiti med ljudstvom, vse kali nasprotnega duha pa celo zadušiti, torej tudi ni bilo vzroka, da bi žene, katere navadno taka društva zavoljo izostajanja svojih mož po gostilnah sovražijo, njim pristop zabranile. Svojo zahvalo moramo še tukaj javno izreči podpornikom našega blagega podjetja: pred vsem preč. g. kanoniku Mešku, gg. Mat. Slekovcu, Vrazu Antonu, Mešku Martinu, potem gg. dr. Omulec-u Iv., odvetniku v Ormožu, dr. Žizku v Vojniku, Fr. Žizku, visokošolcu v Gradu in vsem drugim, kateri so nam ali s knjigami, ali pa z denarnimi pripomočki pomagali. Našemu »katoliškemu bralnemu društvu« pa želimo najboljši uspeh, naj bi se obenem z mladostno naravo veselo razcvitalo in svoj preblagi namen v obilni meri doseglo!

Iz Vitanja. (Raznoterosti.) Veliki petek je nalagal Vrhovnikov sin iz Bukove gore plohe; toda tolst ploh pade na njega ter mu trebuh zmučka. Odpeljati so ga morali v Celjsko bolnišnico. — Veliko nedeljo popoldne pa je Španerjev hlapec v Hradcu nedeljo popoldne pa je Španerjev hlapec v Hradcu streljal ter si pri tem nepotrebno poslu razmesaril obedve roki; tudi njega so poslali v Celjsko bolnišnico. — V

petek pred belo nedeljo je gorela graščinska hosta na Javorju, v občini Brezen. Brezljani so do polnoči ogenj gasili, dokler so ga srečno zadušili. Okoli tri orale gošče se je popalilo. Vzrok požara je neznan. — Gregor Skarlovnik, po domače Dobnik, mlad posestnik iz Brezna, ni bil zadovoljen z moko, katero je dobil iz mlina v Vitanjski vesi, tikoma za farno cerkvijo. Prišel se je toraj kregat nad mlinarjem Francem Vodovnikom v četrtak po beli nedelji na vse zgodaj. Mlinar, doma iz Oplotnice, pa lopne z železnim drogom Dobnika po glavi ter mu črepinjo prebije do možgan. V petek so žandarji mlinarja, še le 20 let starega, odpeljali v Konjice; Dobnik je v nedeljo potem umrl. To so torej same neprijetne novice. Prihodnjic kaj veselejšega.

Iz Hajdinja pri Ptuj. (Požar in grozna nesreča.) Na gornjem Hajdinju je 2. t. m. zažgal triletni otrok hišo svojega očeta, Matevža Drevenskega, po domače Komenski, okoli 6. ure popoldne. Pogorelo je gospodarsko poslopje in dva para juncev v vrednosti 300 gld. in druga drobnjad. Sicer so nekaj rešili, pa ne vsega. Pri rešitvi je tudi domača gospodinja nesrečno smrt našla; ko so jo potegnili iz ognja, ni bila več ženski podobna. Opazovati se je moralo, kako spretni ognjegasilci so tamošnji prebivalci, akoravno še nimajo gasilnega društva. Prišli so tudi Ptujski ognjegasilci na pomoč; pomagali so tudi vojaki pod vodstvom svojega stotnika. Pri vsem tem pa je največjo pohvalo zaslužil tamošnji č. g. kaplan, kateri je z vso spretnostjo in smrtno nevarnostjo omejeval ogenj, in tudi eno bolno ženo gotove smrti rešil. V zelo veliki nevarnosti pa je bilo šolsko poslopje in učitelji so si prizadevali ohraniti ga. Velika sreča, da ni bilo vetra, drugače bi ogenj celo vas vpepelil. Mož je zelo opečen in skoraj ni upanja, da ostane pri življenju; ženo pa so drugi dan popoldne z dovoljenjem c. kr. okrajnega glavarstva z veliko slovesnostjo k zadnjemu počitku zanesli. Ostali so trije mali otroci kot sirote. Stariši, pazite torej na svoje otroke; največ nesreče se zgodi po otrokih!

Iz Slatine. (Marsikaj.) Pri Sv. Križu poleg Slatine je izvoljen nočelnikom krajnega šolskega sveta g. Fr. Ogrizek, trgovec pri Sv. Križu, namestnikom č. g. Martin Ulčnik, blagajnikom pa g. Matija Drogenik. Kakor v vseh 10 občinskih zastopih, odklenkalo je nemškutarski gardi tudi v šolskem odboru. — V Spodnjem Sečovem je pogorel na veliko roboto kmet Kidrič in deloma M. Cvetko. Ogenj so baje zaneli otroci. — Da se ustanovi kaka nova šola, treba je po postavi najmanj 40 otrok. Ker pa imajo tisti Slatinčanje, ki bodo spadali k novi občini, če se jim bo dovolila, samo 25 šolo obiskujočih otrok, odpirata skrbno neki sedlar in deželni uradnik g. Kowatschitsch (beri Kovačič) vrata kmečkih hiš po celi okolici, stikaje po otrokih za šulvereinsko šolo. Sreče baje nimata dosti in morata slišati marsikatero trpko; kmetje so že do grla siti nemškutarjev in njihove šole. Gospode deželne odbornike v Gradcu pa se usojamo vprašati, je-li g. Kowatschitsch v deželni ali šulvereinski službi? Ako ga še dežela plačuje, naj mu vendar dá tudi posla, da ne bode imel časa nadlegovati in vznemirjati naših kmetov in tlake delati nemškemu šulvereinu! Lansko leto je odšel iz Slatine zdravnik doktor Elz. Na njegovo mesto pride neki Madjar. Uboga štajerska dežela! Na stotine se jih leto za leto na graškem vseučilišču uči zdravilstva, pa niti jeden nima sposobnosti za slatinskega zdravnika! Tako mora »privandrat« na Slatino zdravnik iz Košutove dežele, kakor pred dvema letoma oskrbnik Testori. Če bo tako priljubljen, kakor njegov rojak, g. oskrbnik, tã pa adio Slatina! Ali pa se res dela na to, da naj preide Slatina iz lasti dežele — v tuje roke?

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Dne 10. aprila so avstrijski škofje svoje zborovanje sklenili in dan poprej se poklonili svetlemu cesarju, kjer so bili na obed povabljeni. — V poslanski zbornici je bila občna razprava o državnem proračunu v treh dneh gotova, zdaj je o tistem predmetu podrobna razprava. — Na Dunaju hočejo vsi železniški delavci delo ustaviti.

Češko. Vodja čeških Nemcev celih 34 let, dr. Franc Schmeykal, je 5. t. m. umrl v Pragi in je bil 9. v Češki Lipi slovesno pokopan. — Mladočehi z veliko nevoljo gledajo katoliško gibanje na Češkem in Moravskem. Zoper to je mladočeški poslanec Engel na shodu v Kolinu priporočal liberalne učitelje in brezversko šolo. Čudno, da ravno učitelje liberalci povsodi hočejo rabiti zoper katoličane!

Solnograško. V Solnogradu so protiliberalci zmagali pri dopolnilnih volitvah v mestni zastop v III. in II. razredu. Ako liberalci res toliko skrbé za občni blagor, čemu se jim nekaj časa sem zoperstavlja toliko gospode na Dunaju in v Solnogradu? Naj nam na to odgovori »Mariboržanka«!

Štajarsko. Dr. Portugal je že štirikrat izvoljen za župana v Gradcu. — Poslanec Kaltenegger je dobro govoril v državnem zboru o propadanju kmetijskega stanu, katerega splošna beda tira v roke anarhistov. Kdo je kriv, da ne pride v državnem zboru Falkenhaynov predlog o kmetijskih zadrugah v razgovor? Liberalci! — Leta 1854 zasnovani 6. poljski topničarski polk bode letos slavil v Gradcu štiridesetletnico. Imatelj mu je ves čas nadvojvoda Viljem.

Koroško. Umrl je 9. aprila preč. g. Andrej Alijančič, stolni kanonik in dolgoletni odbornik družbe sv. Mohorja. Slovenci mu ohranijo blag spomin. Nekaj dni prej je umrl zagrizen sovražnik Slovencev, deželne sodnije svetovalec, Ferd. Steiner, kateri si je celo v oporoki prepovedal pri pogrebu slovenske duhovnike.

Kranjsko. Grof Hohenwarth se je zahvalil na zaupnici volilcev ter zagotovil, da se bode trudil zastopati koristi svojega volilnega okraja in drage domovine. — Železniška proga od Grosuplja do Straže na Dobnjemskem je dodelana in se izroči javnemu prometu 1. junija. — V Ljubljani bodo dopolnilne volitve v mestni zastop od 16. do 21. aprila. — V Trziču so usnjarski pomočniki delo ustavili, štrajkajo. — Znani rodoljub in tajnik družbe sv. Cirila in Metoda, gosp. Ant. Žlogar, je postal župnik v Kranjski gori.

Primorsko. Dne 1. aprila je država v svojo skrb vzela javna skladišča v Trstu. — Zadnje nedeljo se je ustanovila »Kmetijka družba« za Trst in okolico. Jako potrebno društvo! — Goljuf Kontento, ki je izneveril pri trgovski blagajnici 61.000 gld., je pobegnil z neko vlačugo, njegova žena pa je iz Genove vrnila blagajnici od moža njej poslanih 25.000 gld. — V prihodnjem mesecu bodo velike vaje c. in kr. mornarice pri Pulju. — Iz Goriškega zdaj močno sol utihotaplajo. Na Laškem so namreč na sol davek naložili, da se prodaje kilo po 17 kr. — V Trstu, Gorici in Rovinju so dobili vsi sodnijski služabniki zaukaz, da se morajo v jeden letu dobro naučiti slovenski, oziroma hrvaški. Tako je prav, in takega ukaza je tudi drugje treba!

Ogersko. Košutova sinova se obnašata, kakor bi njuni umli oče Ludovik bil kak kralj. Sprejemata odposlanstva ali deputacije; tudi učiteljstvo se jima je hodilo klanjat ter vodijo učitelji šolarje na Košutov grob, kakor na grob kakega svetnika. Ves svet se strme vpraša, kam bode to prišlo? O nesrečni dualizem; ako

Ogri ne bi imeli svoje vlade, gotovo se kaj takega nikoli ne bi moglo dogajati!

Vunanje države.

Rim. Poljski državni poslanci na Dunaju so udano zahvalo poslali sv. očetu za encikliko ali papeževo pismo, o katerem smo pred 14 dnevi govorili. Te dni so papež Leon XIII. tudi vsprejeli Krakovskega knezoškofa, kardinala Dunajevskega.

Italijansko. Kralj Umberto se je s svojo so-progo mudil v Benetkah, kamor je tudi prišel nemški cesar Viljem II. s premstvom. Bile so velikanske slovesnosti. — Že parkrat je v poslanski zbornici v Rimu manjkalo toliko poslancev, da zbornica ni bila sklepna. — Ministerstvo hoče nekoliko prištediti, ker namerava sedaj več generalov vpokojiti.

Francosko. Grof Pariški se je te dni izjavil, da se bodo Francozi kmalu naveličali republike in bodo njega poklicali za kralja. Kakor se vidi, ta želja se baš njemu ne bode izpolnila.

Angleško. Ministerskemu predsedniku, Rosenbery, včasih hudo prede v spodnji zbornici; nedavno je za neki predlog dobil komaj jeden glas večine. Govori se, da bode dal razpisati nove volitve. — Angleška kraljica si je šla zdravja krepiti na Italijansko in biva sedaj v Florenci, kjer sta jo obiskala italijanski kralj in kraljica.

Nemško. Umrli je slavni katoliški pesnik Fr. V. Weber. — Državni zbor je vsprejel postavo o davku na borzo. — Poljski poslanci na Nemškem se sicer kažejo pri vsaki priliki kot domoljube ter radi ustrezajo vladi, toda ta jim to pičlo plačuje. Na poljskih ljudskih šolah se sme pri večjih otrokih poljščina le po dve uri podučevati.

Rusko. Carjevič prestolonaslednik se bode letos oženil s hesensko princeso Aliso, ki se že pridno ruski uči in bode pristopila k pravoslavni cerkvi. — Minister Giers še vedno boleha.

Bolgarsko. Veliko je na svetu nezadovoljnežev, in tudi v tej mladi državi se pojavljajo radikalci; že imajo več časnikov, ki bi radi odpravili prvega ministra Stambulova.

Srbsko. Bivši ministerski predsednik Simič pride za poslanika v Petrograd. Da je moralo odstopiti njegovo ministerstvo, tega je baje največ kriv kraljev oče Milan, ki je hotel denarja od finančnega ministra. Sedanje Nikolajevičevo ministerstvo baje tudi ne bode čakalo posebne starosti. Nesrečna dežela!

Turško. Vlada je izjavila črnogorski vladi, da bode strogo pazila na Albanca, da ne bodo hodili na črnogorsko mejo krast in pretepat se, da jih navadno nekaj mrtvih obleži, kakor zopet pred nekaterimi dnevi.

Grško. Dve angleški družbi sta gradili po Grškem železnice. Vlada jim je baje delala mnogo preglavic, tako da sta delo opustili, in zdaj bodo tožbe in denar si bodo pri tem delali odvetniki.

Špansko. Zbornici se predloži jako ostra postava zoper socialiste. Samo taka postava bode javljane mnogo koristila. Ljudem je treba dela in jela, in v Andaluziji je na tisoče siromakov — delavcev; česar so krive v prvi vrsti ničvredne lastninske pravice, kakor v Italiji.

Amerika. V severnih zedinjenih državah, v zapadni Pensilvaniji, štrajkajo delavci v premogokopih, zlasti Ogri. Prišlo je do krvavih izgredov in nemirov, več delavcev in policistov je bilo ustreljenih, ker so se celó žene pridružile razgrajalcem.

Za poduk in kratek čas.

Kaj mi nemščina koristi?

Pripoveduje Fr. K.—č iz Stavešinc.

Moj oče so hodili v šolo od 1824—30. leta in sicer v šolo Kapelsko. Ni jim bilo znano, da bi bila že takrat kaka šola pri Negovi ali pri Sv. Petru; sedaj pa so pri prvi tri in drugi pet. Takrat še druge knjige ni bilo, kakor nemške, zategadelj ne more nikdo zameriti staremu učitelju Schöfu, kateri je mojega očeta edino nemški učil. Zadnji dve leti so še obiskovali oče meščanske šole v Radgoni. Nemški pisati in čitati so se naučili do dobrega, zategadelj so spravili k hiši vsakovrstne nemške knjige, katere sedaj moji otroci brez vsega strahu trgajo. Ker so oče znali dobro nemški, zatorej so imeli željo, tudi mene poslati v nemško šolo, da ne bi ležale zastoj knjige, katere so iz ljubezni do mene omislili. Takrat še ni bilo Mohorjeve družbe, ne slovenskih časnikov, še menj pa »Slov. Gospodarja« in smo bili, žal, prisiljeni pri nemških knjigah ostati.

V Negovskih in Petrovskih šolah sem se res nemški učil; pa tisti nemški poduk, in ob enem tudi sedanjni na teh šolah, ni krajcarja vreden. Res je, da sem znal, da je riba fiš, miza tiš, vino wein, svinja švein; to tudi naučijo otroke sedanji učitelji; ali to meni ni hasnilo nič. Kaj pomaga, ako bi n. pr. kdo znal najlepšo uro razdreti, vsako kolesce razložiti in posebej imenovati, če bi je pa ne znal vkup zložiti, da bi spet šla? Bila bi zastoj, če bi tudi bila zlata. Tedaj reči nemški imenovati, sem znal, ali govoriti z nikomur nisem mogel, zato so me oče poslali v mesto v šolo za par let; študirati me ravno niso mislili dati, ker sem bil edini sin in so me že priganjali, da jim pomorem pri vsakdanjem delu. Njih misel je bila, da bi mi bil nemški jezik pripomoček pri prihodnjem gospodarstvu. Ni mi treba posebej omeniti, koliko stane stariše, ako pošljejo otroka v mestno šolo; dosti so morali plačati oče, in edino le zavoljo nemškega jezika.

Sedaj pa nastane vprašanje, ali mi je bilo plačilo mojih starišev in moj trud tudi v kako korist? Dragi bralci »Slov. Gospodarja«, hočem Vam dokazati. Skoraj bom mogel reči, da leži gospodarstvo na meni 10 let. V teh letih sem kupil mnogo vsakovrstnega orodja za domačo potrebo, vedno vse v nemčurskem mestu Radgonskem; pa nikdar nisem potreboval nemškega jezika. Ko sem dveri v štacuno odprl, že so se mi priklanjali: »O, dobro jutro, kaj želite?« Nikdo me ni vprašal, znam-li nemški. V večih letih se raztrga tudi blaga, posebno tam, kje je več otrok, kakor je videti to pri meni. Vse oblačilo, obutev itd. sem do zdaj kupoval v omenjenem mestu. Sedaj imamo svojega narodnega trgovca, g. Sturma v Ivancih, pri katerem dobimo frišno, pa po ceni blago in ni nam treba hoditi k našim nasprotnikom po spridene cunje, in ravno za tisti denar. Ko sem se tedaj le malo približal radgonskim trgovcem, že sem slišal: »No, oče, kaj bode te kupili, kaj-li potrebujete? Vse imamo, le pojdite notri.« Ko vstopim notri, vse je govorilo slovenski in nikdo me ni vprašal, znam-li kaj nemški?

Prebivam celo blizu starodavne ptujske ceste. Po njej se je vozil že marsikateri debelotrebušni nemčurček. Ko me je le zagledal, že se je zadril: »dober dan, kaj imate za odati?« Nikdar me ni jeden vprašal, če razumem nemški, vselej le, če imam kaj debelega v hlevu. Marsikateri polovnjak vina sem že prodal. Prišli so kupčevalci iz Marija-Lankovica, z gornjega Štajarskega; pa nobeden še me ni vprašal, znam tudi kaj nemški; imeli so namreč svojega tolnača s seboj; vprašali so le, ako je vino sladko in brez vode.

Pokopal sem že očeta, mater in ženo, in sem prej in pozneje imel veliko posla pri gospodih. Ko sem opolnoči prišel k zdravniku in ga lepo prosil, ni me vprašal naravnost po nemškem jeziku, le če bi takoj plačal. Obilno plačila sem imel pri sodniji, notarju, v davkariji in na mnogih krajih, in nikjer nisem potreboval nemškega jezika. Hotel sem tudi svoja posestva nekaj povekšati, za to sem kupne pogodbe delal pri treh notarjih, vsako pri drugem; najbolj dopadlo se mi je pri zadnjem, g. Otonu Ploj, pri katerem sem dobil popolnoma slovensko kupno pogodbo z rubrikami vred; za nemščino pa me ni vprašal nikdo pri nobenem.

In sedaj, dragi bralec, sem ti dokazal, je li res treba te »edinozveličavne« nemščine. Meni še ni nikdar bila krajcarja h hasku, pač pa mi je že škodovala. Hodil sem namreč včasih za tolmača. Med tem časom, kar sem tam stal, bi si na svojem posestvu kaj opravil; za to, kar sem pa tam zaslužil, slišati sem moral, da jaz govorim, kar hočem, saj me oni ne razumejo, da sem govoril bolj za se, kakor za nje in da sem z Nemci, ne pa z njimi. S takimi in enakimi besedami so udrihali po meni, ko sem odšel; to mi je h hasku nemščina. Zategadelj pa me tudi jeza ima, ko vidim, da se bodo morali z nemščino ukvarjati tudi moji otroci, kateri bodo sedaj začeli drug za drugim v šolo hoditi. Kvišku mi vstajajo lasje, ko slišim, koliko se mučijo šolarji, in da se že celo peti nemški učijo. Za tak trud ne bom učiteljem nikdar hvaležen; naravnost pa rečem, da sem pri moji hiši jaz gospodar, pa nikdo drugi; tedaj mi naj noben otrok ne prinese nemške besede domov; naj le slišim katerega nemško pesem kokodakati, to je pri meni ravno toliko, kakor da bi kateri preklinjal! Stare nemške knjige dajem nevednim otrokom, da jih brez usmiljenja trgajo zdaj pa bi mi nove k hiši nosili? Ker se sedanji liberalni postavi ne moremo zoperstaviti, naj ostane tedaj v šoli vse, kar je nemškega; jaz kot oče mojih otrok nečem nemškega nič slišati in kot gospodar svoje hiše v njej nič nemškega videti!

Smešnica. Nekdo je hotel pohvaliti red in snago pri neki hiši s temi besedami: »Pri tej hiši vam je red in snaga! Ko se v jutru vzbudim, opravi mi v umijem, iskal sem natanko po vsej sobi glavnik; toda ni ga bilo. Ko prinese dekla na mizo žgance in zelje, lej ga no, bil je glavnik v zelju«.

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškof) so se 11. aprila zvečer zdravi povrnili z Dunaja in so se jim 12. aprila poklonili prečastiti gg. stolni korarji, kakor je to običajno.

(Ptujsko učiteljsko društvo) bode slovesno obhajalo svojo 25letnico v četrtek 28. junija. Na vspredu so pevske in godbene točke. Zvečer se bode igrala opereta: »Tičnik«, pri kateri bodeta sodelovali vrli pevki M. in A. S. Natančnejši vsopred prihodnjič.

(Celjska ženska podružnica) sv. Cirila in Metoda se je otvorila 29. marcija. V odbor so voljene gospe: Serneec, predsednica, Vrečko, namestnica, Zavadlal, tajnica, Jošt, namestnica, Glaser, blagajnica in gpđe. Kukovič, namestnica. Udov se je vpisalo 30. Živele vrle Slovenke!

(Poroka.) Dne 4. aprila sta bila poročena v Ptujski mestni farni cerkvi gosp. Karol Pleiweis, notarski kandidat v Ljubljani, in gospodična Olga Ploj, hči znane domačubnega odvetnika. Poročal ju je v slov. jeziku župnik v Sn. Polskavi.

(Vabilo.) V nedeljo, dne 15. aprila t. l. bode v tukajšnji čitalnici občni zbor »Mariborske podružnice sv. Cirila in Metoda«. Pričetek točno ob 8. zvečer. K mnogobrojnemu obisku vabi najljubdeje predsednik.

(Vabilo k občnemu zboru) »Cesarjevič Rudolfovega sadjerejskega društva« v Št. Juriju ob južni železnici, ki se bode vršil 27. aprila ob 9. uri dopoldne v Štefanijinem vrtu društva. Dnevni red: Poročilo predsednika in poduk gospoda Matijašiča o cepljenju ameriških trt. K obilnemu obisku vabi odbor.

(Na Zagrebškem državnem kolodvoru) sta oni dan dva streznika spravljala prtljago v vagon, kar se razleti v nekem kovčegu smodnik, ki ga je pošiljatelj lahkomišljeno dejal z raznimi naboji vred v ta kovčeg. Oba streznika imata hude opekline po obrazu, na rokah in po životu, ker se jima je vnela obleka. Lastnika kovčega je policija našla in zaprla.

(Požar.) Dne 2. aprila je na Selcah pogorel posestnik Pavel Jurša. Ognja je kriv neki deček, ki se je igral z žveplenkami. Ravno tisti dan je tudi zgorelo poslopje Fel. Ferk na Rogoznici. Neki 12letni fant je užgal po neprevidnosti predivo, in tako je nesreča nastala.

(Narobe svet.) Na Italijanskem in sicer okoli Mesine na Siciliji je šla toča in sneg dne 10. aprila. Mi smo torej veliko srečnejši, ker imamo najlepšo pomlad; samo toplega dežja naj nam ljubi Bog daj!

(Spremembe pri političnih oblastvih.) Ljutomerski okrajni glavar, Henrik grof Attems, je na lastno prošnjo prestavljen v Lipnico. Celjski okrajni komisar, Ernst pl. Lehmann, pride kot okrajni komisar v Maribor in k Celjskemu glavarstvu praktikant, Emil Schaffenrath.

(Kaznovano bogokletje.) V Roztokih na Češkem je preklinjal neki mož Boga, govoreč, da je presv. Rešnje Telo navadno pecivo, da so duhovniki antikristi in podobno. Enako se je smejal ta ničvrednež, kedar se je kdo dal sprevideti s sv. zakramenti, on ne bode nikoli duhovnika k sebi poklical. Tega mu tudi ni bilo treba storiti, ali prav za prav, časa mu je zmanjkalo. Tri dni pozneje je cepil drva, kar omahne in izdihne svojo dušo.

(Za škrlatico) je več otrok pomrlo pri Sv. Kungoti na Pohorju in v Skomrah; zaradi tega je na tamošnjih solah moral za nekaj časa poduk prenehati.

(Južna železnica) je imela letos v 13. tednu dohodkov 822.709 gld., torej za 72.226 gld. manj, kakor v tisti dobi minolega leta.

(Nemško društvo) na Dunaju ima danes protestni shod zoper slovenske težnje in zahteve na Spodnjem Štajarskem. Povabljeni so vsi nemški državni poslanci. Načelnik temu društvu je c. kr. profesor Gegenbauer. Kjer je pravica, tam bode zmaga!

(Na sv. Višarjah) bodo letos od Križevega do roženenske nedelje opravljali službo božjo čč. gg. Fr. Katnik, župnik v Gorijah, Al. Huter, kaplan v Hodišah, in Jakob Kindlmann, mestni kaplan v Pliberku.

(Samomorivec.) V noči od sobote na nedeljo je 30. let stari Alojzij Stradner v vodo skočil v Ljubljani pod Janeschevo tovarno za usnje. Našli so ga drugi dan opoludne zvezanega v Ljubljani. Doma je bil iz Višnjeva, okraj Radgona.

(Grozen čin norca.) V Kovašni na Ogerskem je poslal župan Mojzesa Szücza v bolnišnico na opazovanje, a od tam so ga odslovili domov. Takoj po svojem prihodu pa je norec pretepel ženo ter jo spodil od hiše. Na to je povezal štiriletnega sinka v odejo ter ga položil na posteljo, kamor je nanosil mizo, stole in drugo hišno opravo. To grmado je potem zažgal in ko je bila že v plamenu, skočil je v ogenj, potem z gorečo obleko hitel k sosedu ter ga prosil, naj ga ustrelji. Ko mu je sosed

odgovarjal, skočil je v bližnji vodnjak in tam se le se je posrešilo vsega potolčenega in ožganega norca prijeti in spraviti v varnost.

(Nekaj za nemške prenapetneže.) Zavoje z nemškim in slovenskim napisom razpošilja našim župnijskim uradom knjigotržec Zöhrer v Lincu na Gornjem Avstrijskem. Vidi se, da mož priznava Slovence enakopravnim. Mnogo naših nemčurjev pa se pri pogledu slovenskega napisa raztogoti, kakor če puranu pokažeš rdeče sukno.

(V Dravo skočil) in utonil je pred tednom v Studencih pri Mariboru neki 76letni delavec Janez Vukošek. Truplo so potegnili v Mariboru iz vode. Naši bralci bodo rekli: Ta starec bi pa lahko bil na smrt

počakal; mi pa pravimo: Bog nas ohrani pri zdravi pameti in pravi veri!

(Spomin blagemu možu!) Umrli je v Sevnici ob Savi gospod Janez Hofbauer, tržan in usnar. Pokojnik je bil vesten kristijan in vnet narodnjak. Naj v miru počiva!

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali: Posojilnica v Konjicah 25 gld., Stava v Mariboru 1 gld., č. g. Alojzij Arzenšek, kaplan v Ponikvi, 5 gld. in spošt. dekile Mica Cvetko v Bučevcih na Murskem polji 2 fl.

Loterijske številke.

Gradec 7. aprila 1894: 72, 58, 22, 33, 40
Dunaj » » » 60, 6, 59, 84, 79

OVES

„Willkomm“.

Ta težki oves napreduje v vsaki zemlji prav dobro in je v planinskih deželah med vsemi sortami najzgodnejši in plodnejši; ima visoko in prav dobro slamo za krmo in se ne poleže. Zadostuje, ker se mora ta oves redko sejati, 50 kil za plug, cena za kilo 25 kr., 50 kil 10 gold. — 100 kil 18 gld. Vreča po 5 kil franko na vsako poštno postajo gld. 1'80.

Dupovski oves, zelo ploden napreduje najbolj v peščenih zemlji; 50 kil 6 gld. 50 kr., 100 kil 12 gld. z vrečo na postajo **Konjice**.

Razpošilja ga, dokler bo kaj, **oskrbništvu graščine Golič pri Konjicah**, (Štajersko.) 5-6

Ovce na prodaj!

Kdor jih vzame 30 jih dam za 80 gld. v občini Slemen hšt. 40. B.M.

Veliki živinski sejem pri Sv. Antonu v Slov. gor. bude 28. aprila t. l.

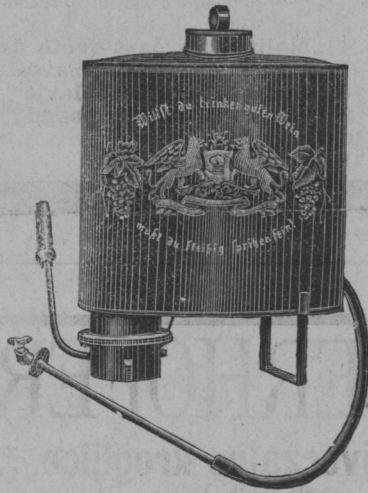
Apno iz Šege,

znano po Dravinjski dolini, po Ptujskem polju in po Slov. goricah do Ormoža, povsod pripravno za najboljše in na zidu najtrpežnejše; velja v Šegi 4 gld., na Ptuj postavljeno pa 6 gld. 30 kr. četrtinjak. Kdaj se ven daje, se lahko pisмено poizvé pri

Juriju Černoga, 2-6 posestniku v **Variši vesi**, pošta **Makole**.

Slomšekovih zbranih spisov

I. knjiga: Pesmi, II. Basni, prilike in povesti, III. Zivotopisi, so popolnoma pošle; ni dobiti nobenega izvoda več. IV. knjiga: „**Različno blago**“ (namreč: šolski in vzgojeslovni spisi str. 3—180; narodno-politični in narodno-gospodarski članki str. 183—353; razna podučna tvarina str. 357—423) se dobiva po znižani ceni: trdovezan izvod po 1 gld., broš. po 90 kr. (brez poštnine) v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in pri gosp. izdajatelju v Makolah. 3-3

Priporočam svoje priljubljene 4½ kilo težke, bakrene, pokositrane

vakuum peronospora - brizgalnice, komad **14 gld.** Kdor vzame 6 komadov, dobi 7% odpustka. 600 komadov v rabi.

A. Fiebiger, kotlar koroške ulice 5, v **Mariboru.** 4

Računski sklep

okrajne bolniške blagajnice Ormoške za drugo upravno leto 1893.

Dohodki.

Izdavki.

Predmet.	gold.		kr.		Predmet.	gold.		kr.	
Blagajnični ostanek koncem leta 1892	29	17	Bolniščina	201	—				
Doneski članov	347	31	Zdravniki	133	38				
„ delodajalcev	362	31	Zdravila	118	78				
Kazni	83	—	Bolnišnični in prevozni stroški	57	86				
Različni dohodki	31	05	Doprinesek zveznemu zakladu	6	60				
			Oskrbovalni stroški:						
			a) pisarnične potrebe in tiskovine	fl.	92.44				
			b) uradnik	„	121.—				
			c) pisarnična najemnina in kurjava	„	43.45				
			d) pečat	„	2.89				
			e) poštnina	„	8.02	267	80		
			Različni izdavki			10	92		
			Blagajnični ostanek koncem 1893			56	50		
			852	84		852	84		

V Ormoži, dne 31. decembra 1893.

Av gust Jechart l. r.,
zaprisežen uradnik.

Vekoslav Krajnc l. r.,
predsednik.

Vekoslav Mikl l. r.,
podpredsednik in blagajnik.

Jeden oženjen par,

brez dece, od 30 do 40 let, veče v gospodarstvu, osobito v vinogradarstvu, sadjarstvu, vrtnarstvu in mlekariji, žena mora znati tudi dobro kuhati, sprejme takoj v službo gosp.

Matija Miletič,
župnik v Šestinah, jedno uro od Zagreba.

Hrano in stanovanje dobita, kakor navadno družina, a plačo po pogodbi. Ponudbo naj prošnikov gospod župnik vidira za pravno obnašanje treznosti in marljivosti.

KONJAK.

Ta iz krep kega, na lastnih goricah zrasedena vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá škrinjica zastonj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 16-52

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „**Žalostna mati Božja**“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsega pouk o češčenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane

vezana v polusnje . . . . . gld. — 70
 „ z zlatim obrezkom . . . . . „ — 80
 „ v usnje z zlatim obrezkom . . . . . „ 1 40

2. „**Družbine bukvice za dekleta**“, spisal Jožef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo

vezane v usnje z barvanim obrezkom . . . . . gld. 1 30
 „ „ rudečim „ . . . . . „ 1 40
 „ „ zlatim „ . . . . . „ 1 60

Po poštnem povzetju 10 kr. več.

3. „**Duhovni Vrtec**“, 5. natis; priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane

v usnje vezan z zlatim obrezkom . . . . . gld. — 85
 „ s kopčo . . . . . „ — 95

4. „**Sveto opravilo**“, spisal Anton Slojšek, nekdanji viši ogleda šol, 5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja

vezano . . . . . gld. — 35
 „ v polusnje z zlatim obrezkom . . . . . „ — 50
 „ v usnje z zlatim obrezkom . . . . . „ — 60

5. „**Ključek nebeški**“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižih razredov, velja

vezan . . . . . gld. — 30
 „ v polusnje z zlatim obrezkom . . . . . „ — 40
 „ v usnje „ . . . . . „ — 50

6. „**Molitve na čast svete družine**“, komad 2 kr., 100 po 1 fl. 50 kr.

7. „**Božič**“ pridnim otrokom, spisal Alojzij Vakaj, stane 15 kr.

8. „**Svete pesmi za šolarje**“, vezane 10 kr.

9. „**Zbirka narodnih pesmij**“ I. snopič 10 kr.

10. „ „ „ II. snopič 10 kr.

11. „**Ženitovanje**“ 15 kr.

Lekarna „Zum goldenen
Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse št. 15
Wien.

Kričistilne kroglice, nekdanje imenovane **univerzalne kroglice**, zaslužijo to ime po pravici, ker je veliko moč. Od več desetletij sem so te kroglice razširjene in malo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te kroglice priporočajo kot izvrstno domače zdravilo, posebno pri boleznih vsled **slabega prebavanja in zaprtega telesa**.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljati po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto
poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštnine prosto.
75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto
65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) steklenica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framaceutične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

☛ Pri doposiljati denarja (po oštnej nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju. ☛

9-12